

He sold him slaves and land

מכר לו עבדים וקרקעות -

OVERVIEW

The גמרא insinuates that there is a מחלוקת תנאים (in two separate ברייתות) whether מכר לו עבדים וקרקעות or כמטלטלי דמי. One ברייתא is cited as saying מכר לו עבדים וקרקעות.¹ Seemingly this (first) part of the ברייתא is irrelevant to the מחלוקת mentioned.² ברייתא will explain the significance of citing the beginning of the תוספות.

בקנין אגב³ איירי⁴ -

This is a case where he is acquiring the עבדים, etc. **through** קנין אגב -

דאי מטעם חצר⁵ אמאי מפליג בהחזיק בקרקע בין עבדים למטלטלין -

For if the acquisition of the עבדים ומטלטלין was **through** קנין חצר, **why does the ברייתא differentiate, when he made a חזקה in the קרקע, between עבדים** (which he is not קונה through the חזקה בקרקע) **and מטלטלין** (which he is קונה through the חזקה בקרקע)?!

קונה explains why there should be no difference between עבדים and מטלטלין, when he is קונה them חצר:

דאי משתמרת לדעתו בתרוייהו קני ואי באין משתמרת לדעתו בתרוייהו⁶ לא קנה:

For if the חצר, which he is acquiring בחזקה, **is being watched under his supervision, then in both** instances (by עבדים⁷ and מטלטלים) **he acquires them through חצר; and if the חצר is not לדעתו משתמרת, then he is not קונה in both**

¹ The גמרא should have begun citing the ברייתא from מכר לו עבדים וקרקעות וכו' (which is relevant to the לימא (מכר לו וכו') of ברייתא); not from מכר לו עבדים וקרקעות וכו' (כתנאי); since we have already cited the ברייתא of אבימי, which proves that עבדי כמטלטלי דמי (for it states עבדי כמטלטלי דמי). See footnote # 4.

² See footnote # 4.

³ קנין אגב ('by way of') is when one is transferring (selling or gifting) קרקע, and simultaneously he also wants to transfer other מטלטלין אגב קרקע (which are not on this קרקע) to the same person. If he transfers the קרקע אגב קרקע, the transfer of the מטלטלין is valid, provided that the קונה made a קנין in the קרקע. קונה has previously taught us (בד"ה) that אגב is a קנין מדרבנן.

⁴ If the ברייתות are discussing קנין חצר, then it would not be relevant to the dispute whether עבדי כמטלטלי או כמטלטלי דמי (see [תוס' ד"ה אגב] מחלוקת תנאים and is therefore irrelevant to the fact that קנין חצר is דמי); for (in addition to the fact that קנין חצר is דמי) we can reconcile the ברייתות (as the גמרא does later) that by חזקה the עבדים are קונה חצר and by חזקה the מטלטלין are קונה חצר. See footnote # 1.] However now that the תוספות proved that the רישא of מכר לו עבדים וקרקעות is discussing קנין אגב, we assume that the entire ברייתא (including עבדים ומטלטלין) is discussing קנין אגב. This validates the לימא כתנאי.

⁵ See רש"י who comments that the ברייתא cannot be discussing קנין חצר, for the ברייתא states לא קנה החזיק במטלטלין (and similarly עבדים וכו'); this certainly cannot be referring to קנין חצר!

⁶ משתמרת לדעת בעה"ב חצר must be similarly משתמרת לדעתו יד; just as one's hand is derived from קנין חצר.

⁷ See 'Thinking it over'.

instances (not the עבדים and not the מטלטלין).

SUMMARY

The קנין אגב is concerning מכר לו עבדים וקרקעות ברייתא. A חצר is קונה anything inside it (including עבדים), provided it is משתמרת לדעתו.

THINKING IT OVER

תוספות says that if it is a חצר המשתמרת לדעתו it will be קונה both by עבדים and מטלטלין.⁸ However later תוספות states בד"ה למה that סתם עבדים are not קונה לדעתו.⁹ How can we reconcile these two תוספות?!¹⁰

⁸ See footnote 7.

⁹ See there footnote # 4.

¹⁰ See אמ"ה (הערה 1-180) and מהרש"א, מהר"ם שי"ף.